

भाषा

कसोटी पत्रक

1	2
---	---

माध्यम

1	4
---	---

नेशनल अयिवमेंट सर्वे - धोरण - VIII

विद्यार्थीनुं नाम : _____

शाळानुं नाम : _____

राज्यनुं नाम : _____

जिल्लानुं नाम : _____

-: मात्र डिल्ड ईन्वेस्टीगेटर भाटे :-													
<table border="1"><tr><td>1</td><td>8</td></tr></table>	1	8	<table border="1"><tr><td></td><td></td></tr></table>			<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>					<table border="1"><tr><td></td><td></td></tr></table>		
1	8												
राज्य कोड	जिल्ला कोड	शाळा कोड	विभाग कोड										
<table border="1"><tr><td></td></tr></table>			<table border="1"><tr><td></td><td></td></tr></table>			<table border="1"><tr><td></td></tr></table>							
विस्तार कोड १. ग्राम्य २. शहरी		विद्यार्थी कोड	विद्यार्थी जति १. कुमार २. कन्या										

विद्याया ड मृतश्नुते

एनसीईआरटी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन अने तालीम परिषद
शैक्षणिक मापन अने मूल्यांकन विभाग
श्री अरविंदो मार्ग, नवी दिल्ली - ११००१६

२०१२

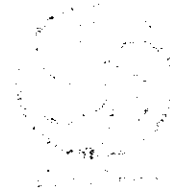
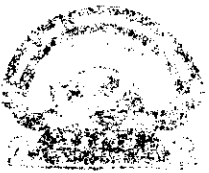

વિદ્યાર્થીઓ માટેની સૂચનાઓ

૧. પ્રશ્નોના જવાબ એક અલગ જવાબ પત્રકમાં આપવાના છે.
૨. જવાબ પત્રક ઉપર તમારું નામ, તારીખ, રાજ્ય કોડ, જિલ્લા કોડ, શાળા કોડ, વિદ્યાર્થી આઈડી, પ્રશ્નપત્રનો ક્રમાંક, માધ્યમ કોડ, જાતિ અને વિસ્તાર કોડ ખંડ નિરીક્ષકે આપેલી સૂચનાઓ મુજબ લખો.
૩. આ પ્રશ્નપત્રમાં 50 પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપવાનો પ્રયત્ન કરો.
૪. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબો લખવાનો સમય ૧૦૦ મિનિટનો છે.
૫. પ્રત્યેક પ્રશ્નના ચાર વિકલ્પ આપેલા છે. તેમાંનો માત્ર એક વિકલ્પ સાચો છે. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબપત્રકમાં તેની ઉપર નીચે દર્શાવ્યા મુજબ (✓) ખરાની નિશાની કરો.

૬. જો તમે ખોટો વિકલ્પ પસંદ કર્યો હોય અને તે પછી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરવા ઇચ્છો તો પહેલાં નિશાન કરેલું ખાતુ ઘુંટી નાખો અને સાચા વિકલ્પના ખાનામાં (✓) ખરા ની નિશાની જણાવ્યા મુજબ કરો.

૭. જવાબ પત્રકમાં જવાબ આપવા માટે માત્ર વાદળી અથવા કાળી બોલપેનનો ઉપયોગ કરો.
૮. રફ કામ પ્રશ્નપત્રમાં ક્યાંય પણ કરી શકશો, પરંતુ જવાબ પત્રક પર ક્યાંય રફકામ કરવું નહીં.
૯. પરીક્ષા પૂર્ણ થયે પ્રશ્નપત્ર અને જવાબપત્રક ખંડ નિરીક્ષકને પરત કરવું.

હવે તમે પ્રશ્નોના જવાબ આપવાનું શરૂ કરી શકો છો

૯

1-5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાં ખાલી જગ્યાની પૂર્તિ માટે સાચો શબ્દ શોધો અને જવાબ પત્રકમાં સાચા વિકલ્પ પર (✓) ખરાની નિશાની કરો.

1. ગુજરાતીના વર્ગમાં શિક્ષિકાએ _____ શિખવ્યું, તે મને બતાવો.

1. કેમ

2. શું

3. શેના માટે

4. ક્યારે

2. સમાજનો સમગ્ર વર્ગ શિક્ષિત થાય, તેના માટે આપણે _____ કરવું જોઈએ ?

1. શું

2. કેમ

3. કેટલું

4. કેવી રીતે

3. આ વખતની કોમનવેલ્થ ગેમ્સ (રાષ્ટ્ર મંડળ રમતો)માં સૌથી વધુ સુવર્ણ પદક _____ પ્રાપ્ત કર્યા ?

1. કોને

2. કેમ

3. કેટલા

4. કોણે

4. જીવનની ઉન્નતિ કરવા માટે મનુષ્યના વિચાર _____ હોવા જોઈએ ?

1. કેવા

2. શું

3. કોના

4. શાના

5. આટલા વખત સુધી તો વરસાદ પડ્યો નહિ, ખબર નહિ હવે _____ પડશે ?

1. શું
2. કેવી રીતે
3. ક્યાં
4. ક્યારે

6-10 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપવા માટે સાચા વિકલ્પ પસંદ કરી ખરા (✓) ની નિશાની કરો.

6. 'નિ:સંદેહ' શબ્દ કેવી રીતે બન્યો છે ?

1. નિ + સંદેહ
2. નિસ + સંદેહ
3. નિ: + સંદેહ
4. નિસ્સસ + દેહ

7. 'સત્'ના સંયોગથી કયો શબ્દ બનતો નથી ?

1. સતલજ
2. સન્માન
3. સદાચાર
4. સત્કાર

8. 'દુર'ના સંયોગથી કયો શબ્દ બને છે ?

1. દૂરદેશી
2. દુર્ગમ
3. દુષ્ટ
4. દૂલ

9. 'મુખ' શબ્દનું વિશેષણ રૂપ

1. મુખી
2. મુખિક
3. મોખ
4. મુખવાસ

10. 'અત્યાચાર' શબ્દ કયા બે શબ્દોના સંયોગથી બન્યો છે ?

1. અતઃ + ચાર
2. અત્ય + આચાર
3. અતિ + આચાર
4. અત + ઈચાર

11-20 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાં ખાલી જગ્યાની પૂર્તિ માટે સાચો શબ્દ શોધો અને જવાબપત્રકમાં સાચા વિકલ્પ પર (✓) ખરાની નિશાની કરો.

11. વ્યક્તિની જેટલી આવક હોય તે મુજબ તેણે _____ કરવો જોઈએ.

1. વય
2. વ્યય
3. અપવ્યય
4. અલ્પવ્યય

12. આ પુસ્તક ખૂબ જ _____ છે, એટલે તેને મેળવવું ખૂબ જ સઘરું છે.

1. સુગમ
2. દુર્ગમ
3. દુર્લભ
4. સુલભ

13. બાળકની જિંદ સામે માતા - પિતા ઝૂકી જાય છે. આ વાક્યના ભાવાર્થ સાથે મળતો રૂઢિપ્રયોગ કયો છે ?

1. જીવ ભાળવો
2. ઘૂંટણ ટેકવવા
3. ભાવ ન પૂછવો
4. મચક ન આપવી.

14. પરીક્ષામાં એક સરખા લાગતા પ્રશ્નોને જોઈ હું _____ માં પડી ગયો.

1. અસંદિગ્ધતા
2. વ્યાકુળતા
3. અસમંજસ
4. બેચેની

15. તમે મુંઝાશો નહિ, તમને તમારી ક્ષમતા _____ કામ કરાવવામાં આવશે.

1. અનુકૂળ
2. સરળ
3. અનુરૂપ
4. ઓછું

16. પાંડુ પુત્ર અર્જુનને બાણ વિદ્યા શીખવા માટે આરામ અને સુવિધાઓનો ત્યાગ કરવાનો _____ .

1. થાય છે
2. થશે
3. થઈ રહ્યો છે
4. થયો

17. ગુજરાતમાં સી.એન.જી.એ પ્રદૂષણ ઓછું કરી વાહન - વ્યવહારને સુવિધાજનક બનાવી _____ .

1. દીધી
2. દીધો છે
3. દેશે
4. દેશે જ

18. આજકાલ તો શિક્ષક - તાલીમ માટે દૂરવર્તી શૈક્ષણિક કાર્યક્રમ પ્રસારિત _____ .

1. થશે
2. થાય છે
3. થયો
4. થતો હતો

19. ગાંધીજી માનતા હતા કે જે લોકો જાત મહેનત તેમણે પોતાના કામને નાનું ન માનવું જોઈએ.

1. કરે છે
2. કરતા હતા
3. કરતા નથી
4. કરશે

20. ખેડૂત જો અનાજ નહીં પકવે તો લોકો ભૂખે મરી _____.

1. જાય
2. જઈ રહ્યા છે
3. જતા હતા
4. જશે

21-26 નીચે આપેલા સંવાદને વાંચી પ્રશ્ન નં. 21 થી 26 ના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

વિવેક - આ રજાઓમાં તું શું શીખવાનું આયોજન કરી રહ્યો છે - તરણ કે સંગીત ?

આનન્દ - હું પર્વતારોહણ શીખવાની યોજના બનાવી રહ્યો છું.

વિવેક - પર્વતારોહણ તો ઘણું કઠણ કામ છે, ખરું ને ?

આનન્દ - હા છે, પરંતુ એમાં સાહસની અનુભૂતિ છે.

વિવેક - પર્વતારોહણમાં કંઈ મજા આવે તે બાબતમાં મને અચરજ થાય છે.

આનન્દ - હા, એનામાં ઘણી મજા આવે છે. ગયા અઠવાડિયે જ અમે આરોહણ માટે ગયા હતા. અમે પહાડ પર ચઢવાને બદલે ખડકો પર ચઢવાનો નિર્ણય કરેલો. જે ખાસ ખડક ઉપર અમે ચઢ્યા તે એક નદીની પાસે હતો. અને એ એટલો સીધો હતો કે દોરડાઓ વગર ચાલ્યું નહીં. અરવિન્દે દોરડાં બાંધ્યાં અને ચઢાણ શરૂ કર્યું. એ ચાલીસ - પચાસ ફૂટ ઉપર ગયો હશે જ્યારે અમે એક મોટી ચીસ સાંભળી. અમે ડરી ગયા હતા કે અરવિન્દે તેનું સંતુલન ગુમાવ્યું હતું અને નીચે પડી જશે.

વિવેક - હે ભગવાન ! આ બાબતે તમને બધાને ખૂબ જ ડરાવ્યા હશે.

આનન્દ - હા ! પરંતુ સદ્ભાગ્યે બધું જ બરાબર હતું. અરવિન્દ શિખર સુધી ચઢવા માટે કૃતનિશ્ચયી હતો.

વિવેક - આ ખરેખર તેની બહાદુરી હતી ! પણ તેણે ચીસ શા માટે પાડી હતી ?

આનન્દ - અરે ! થયું એમ કે અચાનક જ એક વાંદરો તેની સામે દેખાયો હતો. તેથી તેણે ચીસ પાડી પરંતુ દોરડા ઉપરની તેની પકડ ઢીલી ન કરી.

વિવેક - વારુ, તેણે વાંદરાથી છુટકારો કેવી રીતે મેળવ્યો ?

આનન્દ - એ તો સૌથી રમૂજ ભાગ છે. વાંદરાએ દોરડું પકડ્યું અને ચઢવાનું શરૂ કર્યું. હકીકતમાં ટોચ ઉપર પહોંચવામાં એ સૌથી પ્રથમ હતો.

21. રજાઓમાં આનંદ શું શીખવા માગતો હતો ?

1. તરણ
2. પર્વતારોહણ
3. સંગીત
4. ખડક ચઢાણ

22. આનન્દના મતે પર્વતારોહણમાં શાનો અનુભવ થાય છે ?

1. મજા અને જોખમ
2. જોખમ અને ઉત્તેજના
3. મજા અને સાહસ
4. સાહસ અને જોખમ

23. ગયા અઠવાડિયે આનન્દે અને અરવિન્દે શું કર્યું ?

1. નદીમાં તર્યા
2. ખડક ઉપર ચઢ્યા
3. પહાડ ઉપર ચઢ્યા
4. વાંદરાનો પીછો કર્યો

24. આનન્દ અને અરવિન્દે ચઢવા માટે દોરડાનો ઉપયોગ કર્યો કારણ કે...

1. તેમને બીક લાગતી હતી
2. ખડક એકદમ સીધો હતો
3. ખડક ઉપર એક વાંદરો હતો
4. તેઓ મજા લેવા માગતા હતા

25. આ સંવાદમાં અરવિન્દનો કયો ગુણ ઊભરી આવે છે ?

1. ચુતરાઈ
2. બેદરકારી
3. દઢ નિશ્ચય
4. જિદ્દીપણું

26. સર્વશ્રેષ્ઠ પર્વતારોહી કોણ સાબિત થયું ?

1. વાંદરો
2. અરવિન્દ
3. વિવેક
4. આનન્દ

નીચે આપેલ પરિચ્છેદ વાંચી પ્રશ્ન નં. 27 થી 32ના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

લીમડો એ નાનાં, ચમકતાં, લીલા રંગનાં પાંદડાંઓવાળું ઊંચું નિત્ય લીલું વૃક્ષ છે. તેનું થડ સીધું હોય છે. તેની છાલ કઠણ, ખરબચડી અને ખાંચાવાળી હોય છે. વસંત ઋતુમાં તે સફેદ, નાનાં ફૂલોથી ખીલી ઊઠે છે. આ ઝાડ ક્યારેય પણ સંપૂર્ણપણે પાંદડાં વિનાનું નથી થતું કારણ કે તેનાં બધાં પાંદડાં એક સાથે ખરતાં નથી. તે સમગ્ર ભારતમાં જોવા મળે છે. લીમડાનું સંસ્કૃત નામ 'અરિષ્ઠ' છે, જેનો અર્થ માંદગીમાંથી મુક્તિ આપવાવાળું એવો થાય છે. તે ચમત્કારી વૃક્ષના નામે પણ ઓળખાય છે. લીમડાના વૃક્ષનો પ્રત્યેક ભાગ ઔષધીઓ બનાવવાના કામમાં આવે છે.

લીમડાનું તેલ લીંબોળીનું 'તેલ' કહેવાય છે, જે લીંબોળીનાં બીજમાંથી બનાવાય છે. આ તેલ કોઠ (કુષ્ઠ રોગ) અને ચામડીના રોગોની સારવારમાં અસરકારક રહે છે. તેનાં પાંદડાંનો ઉપયોગ શીતળાના રોગની સારવારમાં થાય છે. માથાના દુઃખાવામાં અને તાવમાં આરામ મેળવવા સામાન્ય રીતે લીમડાની ચા લેવાય છે. આંતરડાં સંબંધી રોગોના ઉપચારમાં તેનો મ્હોર ઉપયોગમાં લેવાય છે. લીમડાનાં છાલ અને ગુંદરમાંથી પણ બહુમૂલ્ય દવાઓ બને છે.

ભારતમાં લોકો લીમડાની ડાળાનો ઉપયોગ પીતાના દાંત સાફ કરવા કરે છે. જીવાત અને વંદાને દૂર રાખવા દરા અને કબાટમાં લીમડાનાં સૂકાં પાંદડાં મૂકવામાં આવે છે. શેરડી અને શાકભાજીના પાકમાં ખાતર તરીકે લીમડાનો વ્યાપક ઉપયોગ થાય છે. કેટલાક લોકો લીમડાના વૃક્ષને પવિત્ર માને છે અને ખરાબ આત્માઓને દૂર રાખવા માટે ઘરના પ્રવેશદ્વાર પર તેનાં પાંદડાં બાંધે છે. નવજાત શિશુઓને સ્વાસ્થ્ય અને રોગ તરફથી રક્ષણ માટે લીમડાનાં પાંદડાં ઉપર સુવાડવામાં આવે છે. નિ:શંક રીતે લીમડો એ દુનિયાભરના લોકો દ્વારા અદ્ભુત વૃક્ષ મનાય છે.

27. લીમડાના વૃક્ષની છાલ કેવી હોય છે ?

1. લીસી અને લીલી
2. ખરબચડી અને ખાંચાવાળી
3. નરમ અને ખાંચાવાળી
4. કઠણ અને લીલી

28. 'અરિષ્ઠ' શબ્દનો અર્થ - શો થાય છે ?

1. જીવન આપે છે
2. ચમત્કાર સર્જે છે
3. ઔષધીઓ આપે છે
4. માંદગી મટાડે છે

29. લીમડાનો મ્હોર કયા રોગની સારવાર માટે લાભદાયી છે ?

1. ચામડીના રોગો
2. શીતળા
3. આંતરડા સંબંધી રોગો
4. તાવ

30. કબાટમાં લીમડાનાં સૂકાં પાંદડાં શા માટે રાખવામાં આવે છે ?

1. ગરોળીઓ અને કીડીઓને દૂર રાખવા માટે
2. જંતુઓને દૂર રાખવા માટે
3. કપડાંની ચમક જાળવી રાખવા માટે
4. તેમને ચાંખમાં રાખવા માટે

31. કેટલાક લોકો પોતાના ઘરના પ્રવેશદ્વારે લીમડાનાં પાંદડાં શા માટે બાંધે છે ?

1. ખરાબ આત્માઓને દૂર રાખવા માટે
2. જીવાત દૂર રાખવા માટે
3. પોતાનાં મકાન શણગારવા માટે
4. માંદગીમાંથી મુક્તિ માટે

32. લીમડાનું વૃક્ષ 'અદ્ભુત વૃક્ષ' શા માટે કહેવાય છે ?

1. તેની ડાળીઓ દાતણ કરવા વપરાય છે
2. તે ખૂબ ઉપયોગી ખાતર આપે છે
3. તે નવાં જન્મેલાં બાળકોની રક્ષા કરે છે
4. આ વૃક્ષનો પ્રત્યેક ભાગ ઉપયોગી છે.

નીચે આપેલા કોઠાને વાંચો અને પ્રશ્ન નં. 33 થી 38ના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

રાજ્ય	ઉગાડાતા પાકો	ઉદ્યોગો
મહારાષ્ટ્ર	કપાસ ઘઉં શેરડી ફળફળાદિ	કાપડ રસાયણ મોટર
નાગાલેન્ડ	ચોખા મકાઈ સંતરાં	હસ્તકળા ઉદ્યોગ
પંજાબ	જુવાર બાજરી ઘઉં શેરડી તેલીબિયાં	સાયકલ રમતનાં સાધનો સ્કૂટર
રાજસ્થાન	જુવાર મકાઈ ઘઉં કપાસ તેલીબિયાં	રંગ સામગ્રી કાપડ હસ્તકળા ઉદ્યોગ તેલ

33. રસાયણોનું ઉત્પાદન માત્ર કઈ જગ્યાએ થાય છે ?

1. રાજસ્થાન
2. નાગાલેન્ડ
3. મહારાષ્ટ્ર
4. પંજાબ

34. તેલીબિયાંનું ઉત્પાદન ક્યાં નથી થતું ?

1. રાજસ્થાન અને નાગાલેન્ડ
2. પંજાબ અને મહારાષ્ટ્ર
3. નાગાલેન્ડ અને મહારાષ્ટ્ર
4. પંજાબ અને રાજસ્થાન

35. ક્યા રાજ્યમાં સૌથી વધુ ઉદ્યોગો છે ?

1. નાગાલેન્ડ
2. પંજાબ
3. મહારાષ્ટ્ર
4. રાજસ્થાન

36. ક્યા રાજ્યમાં મોટરો બનાવાય છે ?

1. પંજાબ
2. નાગાલેન્ડ
3. મહારાષ્ટ્ર
4. રાજસ્થાન

37. રમતગમતની સામગ્રીનું ઉત્પાદન ક્યા રાજ્યમાં થાય છે ?

1. મહારાષ્ટ્ર
2. પંજાબ
3. નાગાલેન્ડ
4. રાજસ્થાન

38. કયા રાજ્યોમાં જુવાર ઉગાડાય છે ?

1. મહારાષ્ટ્ર અને નાગાલેન્ડ
2. નાગાલેન્ડ અને પંજાબ
3. પંજાબ અને રાજસ્થાન
4. મહારાષ્ટ્ર અને રાજસ્થાન

નીચે આપેલ પરિચ્છેદ વાંચી પ્રશ્ન નં. 39 થી 44ના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

“હે ભગવાન ! મેં માત્ર સામેની શેરીમાં પત્ર નાખવા માટે દુકાન છોડી અને કોઈકે મારી ખાંડની થેલી ચોરી લીધી છે ! તે કેટલીક મિનિટો પહેલાં ત્યાં હતી !” - ગામનો દુકાનદાર ગણેશ ચિત્કારી ઊઠ્યો. શું થયું છે તે જાણવા માટે ઘણા બધા લોકો એકઠા થઈ ગયા. તેઓ પૈકીનો એક સ્થાનિક પોલીસવાળો હિંમતસિંહ હતો જેણે ચોરને શોધવામાં ગણેશને મદદ કરવાનું જણાવ્યું. દુકાનની આજુબાજુનાં બીજાં ડાઝન પગલાંમાંથી ચોરનાં પગલાંની નિશાની અલગ તારવવી એ તેના માટે અત્યંત અઘરું કામ લાગતું હતું. તેમ છતાં તે આશાભરી રીતે ઝાડીમાં જતી એક કેડી પર ચાલી નીકળ્યો. કેટલીક જગ્યાએ તે સખત પથરાળ જમીન પર ગયો. જો કે ત્યાં કોઈ પગલાંની નિશાની દેખાતી નહોતી. તેમ છતાં તેણે પોતાની ઝડપ ઘટાડી નહીં. તેને અનુસરતા લોકો નવાઈ પામતા હતા કે તે કઈ રીતે પગે પકડી રહ્યો હતો. તેમ છતાં તે ઝડપથી ચાલતો રહ્યો. એક સ્થળે હિંમતસિંહ અચાનક રોકાઈ ગયો અને પગે ચૂકી જવાથી ચારે બાજુ જોવા લાગ્યો. પછી જ્યારે તેણે પોતાના અંગૂઠા વડે તે જે ઝાડ નજીક ઊભેલો તેની ઉપર નિર્દેશ કર્યો ત્યારે તેના ચહેરા ઉપર વિશાળ સ્મિત રેલાયું. ત્યાં તેઓને ઝાડની ડાળીઓ વચ્ચે ખાંડની ખોવાયેલી થેલી સાથે છુપાયેલો ચોર મળ્યો. હિંમતસિંહે તેને કેવી રીતે શોધી કાઢ્યો હતો ? તેની તેજ આંખોએ ધૂળમાં ચમકી રહેલા ખાંડના કેટલાક દાણા જોઈ લીધા હતા. થેલીમાંથી પડતા ખાંડના દાણા એક અત્યંત પાતળી નિશાની છોડતા ગયા હતા. તે એ નિશાનીને અનુસર્યો અને જ્યારે ઝાડીમાં તે નિશાનીનો અંત આવ્યો, તેણે ઝાડ ઉપર જઈ રહેલી કીડીઓની હાર જોઈ. પછી કીડીઓ શા માટે ઝાડ ઉપર જઈ રહી છે, તે જોવા તેણે પોતાની બુદ્ધિનો ઉપયોગ કર્યો. તેઓ ખાંડની પાછળ હતો અને તે પણ તેની જ પાછળ હતો. તે બંનેની વચ્ચે તેમણે ચોરને ઝડપી પાડ્યો હતો. ગણેશ એટલો બધો ખુશ હતો કે તેણે તરત જ થેલી ખોલી અને કીડીઓને ઈનામ પેટે મુઠ્ઠી ભરીને ખાંડ ત્યાં મેદાન ઉપર ઢોળી.

39. દુકાનની આસપાસ ટોળું એકત્ર થયું, કારણ કે

1. ગણેશ તેને રેઢી મૂકીને ગયો હતો.
2. ત્યાં ચોરી થઈ હતી.
3. ગણેશ પત્ર રવાના કરવા ગયો હતો.
4. પોલીસે એક ચોરને પકડ્યો હતો.

40. જો કે પગલાંની કોઈપણ નિશાની દેખાતી નહોતી તેમ છતાં હિંમતસિંહે પોતાની ઝડપ ન ઘટાડી કારણ કે

1. તેને દોડવાની મજા આવતી હતી.
2. તે થાકેલો નહોતો.
3. તે ખાંડના દાણાની નિશાનીને અનુસરતો હતો.
4. તેણે ચોરને જોઈ લીધો હતો.

41. ચોર વૃક્ષની ડાળીઓમાં છુપાયેલો છે, તે હિંમતસિંહ જાણી ગયો કારણ કે

1. પગલાંની નિશાનીઓ વૃક્ષ તરફ દોરી ગઈ.
2. તે વૃક્ષ નીચે થોડીક ખાંડ પડેલી હતી.
3. કીડીઓની એક હાર વૃક્ષ ઉપર જઈ રહી હતી.
4. તેણે ચોરને ઝાડ ઉપર જતાં જોઈ લીધો હતો.

42. ગણેશે કીડીઓને મુઠ્ઠીભરી ખાંડનું ઈનામ આપ્યું કારણ કે

1. કીડીઓને ખાંડ ગમતી હતી.
2. કીડીઓએ ઈનામ માગ્યું.
3. હિંમતસિંહે તેવી ભલામણ કરી.
4. કીડીઓ ચોરને પકડવાં સુધી દોરી ગઈ.

43. “..... તે બંનેની વચ્ચે તેમણે ચોરને ઝડપી પાડ્યો.” અહીં ‘તેમણે’ દર્શાવે છે.

1. ગણેશ અને હિંમતસિંહ
2. હિંમતસિંહ અને કીડીઓ
3. ગણેશ અને કીડીઓ
4. હિંમતસિંહ ગ્રામવાસીઓ

44. ચોરને પકડી પાડવામાં હિંમતસિંહને મદદરૂપ થનાર ગુણો...

1. બહાદુરી અને બુદ્ધિમત્તા
2. ગંભીરતા અને મદદવૃત્તિ
3. સૂક્ષ્મનિરીક્ષણ અને ચતુરાઈ
4. ત્વરિતતા અને સામર્થ્ય

નીચે આપેલ પરિચ્છેદ વાંચી પ્રશ્ન નં. 45 થી 50ના જવાબ માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

બાબા આમટે તરીકે જાણીતા મુરલીધર દેવીદાસ આમટે એક ભારતીય સામાજિક કાર્યકર હતા. તે કુષ્ઠ રોગથી પીડાતા ગરીબ લોકોના સેવા કાર્ય માટે જાણીતા છે.

આમટેએ કાનૂની પ્રશિક્ષણ મેળવેલું હતું. તેમની વર્ધામાં સફળ વકીલાત ચાલતી. તેમને બ્રિટિશ શાસનમાંથી મુક્તિ માટેની લડતમાં રસ પડ્યો. તેઓ મહાત્મા ગાંધીના પ્રભાવ હેઠળ હતા અને તેમના અનુયાયી બન્યા.

જ્યારે તે એક યુવાન છોકરો હતો ત્યારે એક દિવસ જંગલમાં એક વાઘે તેમની ઉપર હુમલો કર્યો પરંતુ કોઈક રીતે તેઓ છટકી ગયા. પોતે બતાવેલા આ સાહસનું તેમને ખૂબ અભિમાન હતું. થોડાક સમય પછી તેમણે એક ખાઈમાં એક કુષ્ઠ રોગીને જોયો. તેને સ્પર્શવામાં કે મદદ કરવામાં તેમને ભય લાગ્યો. ત્યારબાદ તેમને સમજાયું કે તે ખરેખર બહાદુર વ્યક્તિ નહોતા. તેમને પોતાના એક સાથીની મદદ કરવામાં ડર લાગતો હતો. આમટેને તીવ્ર પસ્તાવો થયો. તેમણે હિંમત ભેગી કરી અને કુષ્ઠ રોગીને પોતાના ઘેર લઈ ગયા અને તેની શુશ્રૂષા કરી. આ ઘટનાએ તેમનામાં એક નાટ્યાત્મક પરિવર્તન આણ્યું. તેમણે પોતાની જાતને ગરીબો અને રુગણોની સેવામાં સમર્પિત કરી દીધી. આમટેએ પોતાની વકીલાત છોડી દીધી અને કુષ્ઠ રોગની સારવારની તાલીમ મેળવવા માટે કોલકતા ગયા. ઈ.સ. ૧૯૫૦માં તેમણે નાગપુર પાસે કુષ્ઠ રોગ આશ્રમની સ્થાપના કરી. તેઓ તેને 'આનંદવન' કહેતા, જેનો અર્થ - આનંદનું જંગલ થાય છે. તેથી કુષ્ઠ રોગના દર્દીઓ માટે નવી આશા ઊભી થઈ. ઈ.સ. ૧૯૫૦માં થોડાક જ દર્દીઓથી શરૂ થયેલા આ આશ્રમમાં ધીમે ધીમે સંખ્યા ૨૦૦૦ કરતાં વધી ગઈ.

45. દેવીદાસ આમટે શાના માટે સૌથી વધુ જાણીતા છે ?

1. વકીલ તરીકે
2. સામાજિક કાર્યકર તરીકે
3. સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં ભાગ લેવા માટે
4. કુષ્ઠ રોગીઓના કામ માટે

46. આમટે જ્યારે વાઘના હુમલામાંથી છટકી ગયા, ત્યારે તેમને શું અનુભવાયું ?

1. ખુશી
2. પ્રભુ પ્રત્યે કૃતજ્ઞતા
3. ગર્વ
4. ભય

47. આમટેને ક્યારે સમજાયું કે તેઓ એક બહાદુર વ્યક્તિ નથી ?
1. એક કુષ્ટ રોગીને સ્પર્શવામાં ને મદદ કરવામાં ડર લાગ્યો ત્યારે
 2. વાઘે તેમના ઉપર હુમલો કર્યો ત્યારે
 3. તેમણે વકીલાત છોડી દીધી ત્યારે
 4. તેમણે આઝાદીની લડતમાં ભાગ લીધો ત્યારે
48. આમટેનું જીવન બદલાઈ ક્યારે ગયું ? જ્યારે...
1. તેઓ વાઘના હુમલામાંથી છટકી ગયા
 2. તેમણે કુષ્ટ રોગીઓની સારવાર માટેની તાલીમ લીધી
 3. તેમણે ઘરે એક કુષ્ટ રોગીની સુશ્રુષા કરી
 4. તેઓ વકીલ બન્યા
49. નાગપુર પાસેનું આનંદવન શું છે ?
1. એક સુંદર વન
 2. એક વૃદ્ધાશ્રમ
 3. કુષ્ટ રોગ આશ્રમ
 4. બાબા આમટેનું કાર્યાલય
50. નીચેના પૈકી કયો ગુણ બાબા આમટેનો નથી ?
1. સમર્પિત
 2. ઘમંડી
 3. નિઃસ્વાર્થી
 4. સાહસી